

STANDARDY

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

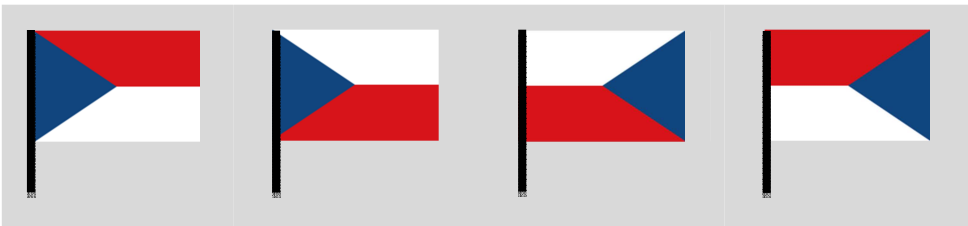
Výchova k občanství

Pracovní verze z 30. 4. 2013

Zpracováno dle upraveného RVP ZV platného od 1. 9. 2013

Vypracovala skupina pro přípravu standardů vzdělávacího oboru Výchova k občanství ve složení:

Mgr. Petr Bahník, Arcibiskupské gymnázium Praha
Mgr. Iva Dobiášová, Gymnázium Mnichovo Hradiště
PhDr. Aleš Dvořák, MŠMT
Mgr. Pavlína Fialová, ZŠ Hodkovice nad Mohelkou
Mgr. Alena Hesová, NÚV
Mgr. Jana Jočová Trlicová, Výbor na obranu rodičovských práv
Mgr. Eliška Křížková, NIDV
Mgr. Antonín Staněk, Ph.D., Pedagogická fakulta UP Olomouc
Mgr. František Tomášek, Asociace profesí učitelství ČR

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-01 Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
Indikátory	1. žák pozná a popíše důležité symboly našeho státu 2. žák vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR
Ilustrativní úloha	
<p>Na kterém obrázku je správně vyobrazena státní vlajka České republiky?</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;">a)</div> <div style="text-align: center;">b)</div> <div style="text-align: center;">c)</div> <div style="text-align: center;">d)</div> </div> 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-01.1
Další poznámky:	Obr. <i>Vlajka České republiky</i> [online]. 20. 3. 2006 [cit. 2013-04-03]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_the_Czech_Republic.svg

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-02 Žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
Indikátory	1. žák diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu
Ilustrativní úloha	
Uveď situace, kdy jsi ve svém životě byl a kdy jsi nebyl hrdý na svůj národ.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-02.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-03 Žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
Indikátory	1. žák rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci 2. žák vysvětlí důsledky vandalismu 3. žák navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek
Ilustrativní úloha	
<p>1. Zdokumentuj projevy vandalismu ve svém nejbližším okolí. Využít můžeš mobilní telefon, fotoaparát, PC a tiskárnu. Ukázky projevů vandalismu můžeš také zaznamenat jakkoli graficky.</p> <p>2. Do mapy obce nebo plánu školy vyznač místa, kde se projevuje vandalismus. Výsledky svého pozorování představ spolužákům.</p> <p>3. Navrhni, jak by se v těchto konkrétních případech dalo vandalismu zabránit.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-03.1 VO-9-1-03.3

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-04 Žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
Indikátory	1. žák doporučí zajímavou kulturní akci
Ilustrativní úloha	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zjistí nabídku kulturních akcí ve svém okolí na příští měsíc. 2. Z nabídky vyber kulturní akci, která tě zajímá, a svůj výběr zdůvodni. 3. Navrhni kulturní akci, která ti v nabídce chybí, a vytvoř na ni pozvánku. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-04.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-05 Žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
Indikátory	1. žák rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení 2. žák diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
Ilustrativní úloha	
<p>Která mediální zpráva <u>neobsahuje</u> prvky hodnocení?</p> <p>a) V České republice začaly v pátek ve 14 hodin volby hlavy státu. b) Přestože to může znít neuvěřitelně, první den v roce umírá v Praze nejvíce lidí. c) Vila Tugendhat v Brně, která byla znovu zpřístupněna veřejnosti, se stala mediální hvězdou. d) Přehrada Ar-Rusajras měří na délku neskutečných 25,1 kilometru a podle všeho se stane jednou z nejznámějších přehrad světa.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-05.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-06 Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák na příkladech doloží rozdíly mezi lidmi 2. žák objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc 3. žák popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým 4. žák popíše projevy lidské solidarity 5. žák navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi nebo v případě ohrožení
Ilustrativní úloha	
<p><i>Liberec – Liberecký fotbalový klub věnuje 175 000 korun oblastem v okolí, které o víkendu postihly ničivé bleskové povodně. Částka 55 tisíc se dnes vybrala na stadionu mezi diváky, kteří navštívili duel s Jabloncem. Roztleskávačky Slovanu Liberec chodily před zápasem a v poločasové přestávce mezi fanoušky se zapečetěnými boxy, kam mohli příznivci obou klubů vhodit částku dle vlastního uvážení.</i></p> <p>Uveď, jak bys mohl postiženým povodněmi pomoci ty a tvoje rodina.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-06.5
Další poznámky:	Při derby vybrali fanoušci padesát pět tisíc na záplavy. <i>Jablonecký deník</i> [online]. 9. 8. 2010 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z WWW: http://jablonecky.denik.cz/zpravy_region/pri-derby-vybrali-fanousci-padesat-pet-tisic-na-za.html .

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-07 Žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích 2. žák na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování 3. žák navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty
Ilustrativní úloha	
<p><i>V rodině vznikl konflikt o společném strávení volné neděle. Matka chce jít plavat do bazénu, otec a syn chtějí zajít do kina, dcera trvá na tom, že zůstane doma.</i></p> <p>Uveď vhodné způsoby řešení konfliktu.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-07.3

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-08 Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
Indikátory	1. žák na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy 2. žák rozpozná předsudky a stereotypy narušující mezilidské vztahy 3. žák popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance 4. žák projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých
Ilustrativní úloha	
<p>SKUPINA A K fotografii Ukrajince napiš co nejvíce vlastností, které tě napadnou.</p> <p>SKUPINA B Přečti si články z novin a odvod' z nich některé vlastnosti Ukrajinců.</p> <p>Ukrajinec zaměstnával načerno krajany <i>Pardubický deník, 6. června 2007</i> VÝCHODNÍ ČECHY – Klec spadla nad chrudimským 34letým Ukrajincem, který načerno a opakovaně zaměstnával své krajany. Chrudimský úřad práce mu udělil pokutu 130 000 a od cizinecké policie dostal navrch razítko do pasu: vyhoštěn na 5 let.</p> <p>Brno: Ukrajinec spadl ze žebříku, byl pod parou <i>Brněnský deník, 28. června 2007</i> Na ležícího opilce upozornili strážníky lidé z brněnské Božetěchovy ulice. Když muži zákona na místo přijeli, našli tam dvaadvacetiletého Ukrajince. „Muž tvrdil, že se zranil při pádu ze žebříku na nedaleké stavbě. Stěžoval si také, že po pádu mu kolegové odmítli přivolat pomoc,“ uvedl mluvčí strážníků Zdeněk Novák. Muž z Ukrajiny nakonec skončil v nemocnici, případ vyšetřují policisté.</p> <p>Ukrajinec okradl pokladní Českých drah <i>Lidové noviny, 15. listopadu 2006</i> Chvilka nepozornosti znamenala pro pokladní Českých drah ztrátu 23 000 korun. Osmatřicetiletý Ukrajinec si u ní kupoval dva lístky na vlak. Když se žena otočila, sebral jí z pultu krabičku s hotovostí a zmizel. Policisté pachatele dopadli v těchto dnech na základě záběrů z bezpečnostní kamery. Muž vinu popírá.</p> <p>SPOLEČNĚ Diskutuj o tom, co ovlivnilo tvoji charakteristiku Ukrajince. Jak a proč se liší charakteristika ve skupině, která ji psala podle fotografie, a ve skupině, která ji psala podle novinových článků?</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-08.2
Další poznámky:	Obr. Rataud, D. [cit. 2013-04-03]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dimitri_Rataud.jpg?uselang=cs . Úloha volně zpracována podle příručky MIČIENKA, M. a kol. <i>Naši sousedé. Manuál a DVD pro učitele</i> . Praha : Partners Czech, 2007.

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-09 Žák rozeznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
Indikátory	1. žák popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu 2. žák objasní důsledky lidské nesnášenlivosti 3. žák navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti
Ilustrativní úloha	
<p><i>Vesna uviděla nabídku pracovního místa prodavačky ve výloze obchodu s oděvy. Chtěli někoho ve věku 18 až 23 let. Vesna vešla dovnitř a optala se manažerky na místo. Řekla jí, aby přišla za dva dny, protože ještě nemají dostatečný počet uchazečů. Vesna se vrátila dvakrát a vždy jí řekli totéž. O necelý týden později se vrátila do obchodu. Ve výloze byla stále nabídka volného místa. Manažerka byla zaneprázdněná a nemohla Vesnu přijmout, ale bylo jí řečeno, že je volné místo obsazeno. Jakmile Vesna odešla z obchodu, byla tak znechucená, že požádala kamarádku, která na rozdíl od ní není Romka, zda by se po místě nemohla optat. Když kamarádka vyšla ven, řekla, že byla pozvána na pondělí na pohovor. Vesna se domnívá, že byla při hledání práce diskriminována.</i></p> <p>Diskutuj o možnostech řešení podobných situací a navrhni, jak by měla Vesna postupovat.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-09.1
Další poznámky:	Úloha volně zpracována podle TAJŠLOVÁ, I. Rovnost – 2/4 – Příběh Vesny. <i>Metodický portál. Výchova k občanství</i> [online]. [cit. 2013-04-03]. Dostupné z WWW: http://www.vychovakobcanstvi.cz/pvo/rovnost-2-hodina-pribeh-vesny .

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	1. Člověk ve společnosti
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-1-10 Žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
Indikátory	1. žák na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci 2. žák rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost
Ilustrativní úloha	
<p><i>Pan Sedlák chodívá se svým vnukem Danielem do školky v brněnské Masarykově čtvrti. Cestou však byly jen rozbité lavičky a nebylo, kam by se posadili. Proto pan Sedlák koupil dřevěné latě a šrouby a vrhl se do opravy laviček. Když se při práci zranil, našel nečekaného pomocníka. Ve chvíli, kdy si zalepoval poraněnou ruku, za ním přišel mladý student a zeptal se, jestli by mohl taky pomoci. Dohromady opravili celkem šest laviček. Josef Sedlák měl ještě jednoho, i když zatím neznámého pomocníka. Všechny opravené lavičky totiž někdo natřel. Dobrovolnou práci pana Sedláka ocenila i radnice a blízké gymnázium. Škola, jejíž studenti teď mohou lavičky také využívat, navíc seniorovi z velké části přispěla na nákup materiálu.</i></p> <p>Uveď 3 přínosy popsané spolupráce:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Přínosem spolupráce na opravě laviček je 2. Přínosem spolupráce na opravě laviček je 3. Přínosem spolupráce na opravě laviček je 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-1-10.1
Další poznámky:	Text připraven na základě článku BOŘIL, M. Brňan si neměl s vnukem kam sednout, tak začal opravovat lavičky. <i>iDNES.cz</i> [online]. 14. 11. 2012 [cit. 2013-04-03]. Dostupné z WWW: http://brno.idnes.cz/brnan-opravil-v-masarykove-ctvrti-sest-lavicek-frt-/brno-zpravy.aspx?c=A121114_134614_brno-zpravy_bor .

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Člověk jako jedinec
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-2-01 Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák charakterizuje vlastní i jinou osobnost 2. žák vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí 3. žák popíše chování osob s různým temperamentem 4. žák objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince 5. žák popíše svůj žebříček hodnot
Ilustrativní úloha	
<p>Vytvoř skupinu se spolužáky, kteří mají stejný názor na níže uvedenou otázku, a společně pro něj najděte argumenty. Z každé skupiny vyberte mluvčího, který sdělí stanoviska ostatním.</p> <p>Kdo z těchto lidí je sebevědomý?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Kdo tvrdí, že nemá žádnou slabost. b) Kdo nedává své slabosti najevo. c) Kdo připouští své slabosti. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-2-01.2
Další poznámky:	Úloha zpracována podle <i>Občanská výchova 8; Rodinná výchova 8. Učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia</i> . Plzeň : Fraus, 2005.

Vzdělávací obor	Výchova k občanství															
Ročník	9.															
Tematický okruh	2. Člověk jako jedinec															
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-2-02 Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek															
Indikátory	1. žák objasní vliv osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci 2. žák rozpozná roli vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 3. žák vysvětlí, kdy je třeba mít pevnou vůli															
Ilustrativní úloha																
<p>Rozhodni, zda je uvedená vlastnost projevem pevné vůle (ANO), či nikoli (NE):</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;">ANO</th> <th style="width: 20%; text-align: center;">NE</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a) cílevědomost</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>d) ovlivnitelnost</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>c) povrchnost</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td>b) vytrvalost</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>			ANO	NE	a) cílevědomost	☐	☐	d) ovlivnitelnost	☐	☐	c) povrchnost	☐	☐	b) vytrvalost	☐	☐
	ANO	NE														
a) cílevědomost	☐	☐														
d) ovlivnitelnost	☐	☐														
c) povrchnost	☐	☐														
b) vytrvalost	☐	☐														
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-2-02.2															

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Člověk jako jedinec
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-2-03 Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
Indikátory	1. žák pojmenuje osobní vlastnosti a popíše jejich projevy 2. žák navrhne, jak může usměrňovat své chování a jednání
Ilustrativní úloha	
<p><i>Tomáš často neví, jak by vyplnil své odpoledne. Někdy poslouchá hudbu, jindy hraje počítačové hry, někdy sleduje akční filmy. Když ho nuda vyžene ven, hledá s partou nějakou aktivitu, aby zabili čas. Někdy provokují kolemjdoucí, jindy obsadí houpačky na dětském hřišti a několikrát už také vyzkoušeli hraní automatů.</i></p> <p>Porad' Tomášovi, jak by mohl zlepšit své chování.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-2-03.2
Další poznámky:	Úloha volně připravena podle učebnice DUDÁK, Vladislav et al. <i>Občanská výchova pro 6. a 7. ročník základní školy</i> . Praha : Fortuna, 1997.

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Člověk jako jedinec
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-2-04 Žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák na příkladu popíše potřebu sebeovládání 2. žák objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností 3. žák objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru 4. žák popíše své životní cíle a plány
Ilustrativní úloha	
<p>Doplň následující věty a popiš tak jeden svůj osobní cíl.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mým cílem je..... 2. Tohoto cíle chci dosáhnout do..... 3. Tohoto cíle chci dosáhnout, protože..... 4. Tohoto cíle dosáhnu tak, že..... 5. Na cestě za tímto cílem budu muset překonat tyto překážky: 6. Při dosahování tohoto cíle mi mohou pomoci tyto moje vlastnosti:..... 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-2-04.4
Další poznámky:	Úloha volně připravena podle DUMu V pohodě. <i>Metodický portál: Digitální učební materiály</i> [online]. 22. 11. 2012, [cit. 2013-04-03]. Dostupné z WWW: http://dum.rvp.cz/materialy/v-pohode.html .

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-01 Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
Indikátory	1. žák uvede různé druhy vlastnictví na konkrétních příkladech 2. žák diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví
Ilustrativní úloha	
<p><i>Významný a úspěšný spisovatel pořídil pro rodinu moderně vybavenou vilu na krásném pozemku obklopeném přírodou a rodinný vůz. Značné finanční prostředky a celková životní úroveň jsou výsledkem toho, že se pravidelně vydávají jeho knihy.</i></p> <p>Urči formy vlastnictví, o kterých se zmiňuje uvedený text, a vysvětli možnosti jejich ochrany.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-01.1 VO-9-3-01.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-02 Žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti 2. žák objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti 3. žák vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji 4. žák rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti 5. žák vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti
Ilustrativní úloha	
Vytvoř příklad jednoduchého rozpočtu domácnosti a porovnej příjmy a výdaje.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-02.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-03 Žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák na příkladech ilustruje možnosti hotovostního a bezhotovostního placení 2. žák vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet 3. žák vysvětlí rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou 4. žák diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení
Ilustrativní úloha	
Vyjmenuj příklady hotovostního a bezhotovostního placení a vysvětli některé výhody a rizika.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-03.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-04 Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb 2. žák na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým 3. žák uvede možnosti pojištění pro konkrétní rizikové situace
Ilustrativní úloha	
Vyber si a navštiv některou z bank ve vaší obci a zjisti, které služby nabízí. Zpracuj stručnou přehlednou informaci pro své přátele.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-04.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-05 Žák uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
Indikátory	1. žák na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky 2. žák na příkladech objasní možnosti krytí deficitu rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů
Ilustrativní úloha	
<p><i>Rodina má k dispozici volné finanční prostředky – 200 000 Kč.</i></p> <p>Rozhodni, které z níže uvedených možností mají charakter úspor, investic nebo spotřeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nákup větší energeticky úspornější ledničky b) uložení peněz na spořicí účet c) zaslání příspěvku na charitativní účely d) sjednání termínovaného vkladu e) nákup akcií f) nákup zahraničního zájezdu g) koupě pozemku 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-05.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-06 Žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák objasní princip nabídky a poptávky 2. žák na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu 3. žák na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena a z čeho se skládá 4. žák na příkladu popíše princip inflace 5. žák vlastními slovy vyjádří, jaký vliv má inflace na reálnou hodnotu peněz
Ilustrativní úloha	
<p>Vypočti prodejní cenu hamburgeru za těchto 3 podmínek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Náklady na 1 hamburger <ul style="list-style-type: none"> - mleté maso, koření, sůl 12 Kč - žemle 3 Kč - mzda kuchaře 5 Kč - další náklady (energie, doprava) 2 Kč. 2. Chceš dosáhnout zisku 25 %. 3. DPH je 21 %. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-06.3

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-07 Žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
Indikátory	1. žák uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu 2. žák uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu
Ilustrativní úloha	
<p>K níže uvedeným situacím přiřaď daň, která se v tomto případě odvádí.</p> <p>a) Ota si koupil rohlík. b) Pan Novotný zaplatil za benzin. c) Firma ALFA loni dosáhla velkého zisku. d) Paní Veselá pracuje ve firmě jako účetní. e) Novákoví vlastní rodinný dům se zahradou.</p> <p>1) Spotřební daň. 2) Daň z nemovitosti. 3) Daň z přidané hodnoty. 4) Daň z příjmu fyzických osob. 5) Daň z příjmu právnických osob.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-07.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Člověk, stát a hospodářství
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-3-08 Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
Indikátory	1. žák uvede příklady výroby, obchodu a služeb 2. žák na příkladu popíše, jak na sebe výroba, obchod a služby navazují
Ilustrativní úloha	
Urči činnosti, které jsou potřeba pro výrobu džusu, pro následný obchod a pro zajištění odpovídajících služeb.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-3-08.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-01 Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
Indikátory	1. žák uvede příklad unitárního státu a federace a popíše jejich základní znaky 2. žák objasní rozdíly mezi centralizovaným a decentralizovaným státem 3. žák vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou
Ilustrativní úloha	
<p>Který z uvedených států je federací?</p> <p>a) Polsko. b) Francie. c) Německo. d) Česká republika.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-01.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-02 Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost 2. žák vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost 3. žák vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost 4. žák uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce 5. žák objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou
Ilustrativní úloha	
<p>Která z alternativ <u>není</u> popisem činnosti představitele zákonodárné moci ČR?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Senátor spolu s ostatními senátory projednává a hlasováním schvaluje návrhy zákonů předkládané Poslaneckou sněmovnou. b) Poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR spolu s ostatními poslanci projednává a hlasováním schvaluje zákony. c) Předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR řídí Poslaneckou sněmovnu a předsedá jí. d) Předseda vlády ČR řídí činnost vlády a zastupuje ji navenek. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-02.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-03 Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
Indikátory	1. žák diskutuje o pozitivích demokratického způsobu řízení státu 2. vede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě
Ilustrativní úloha	
<p><i>V čele státu stojí prezident volený řediteli největších firem, děkany vysokých škol a předsedy nejvýznamnějších občanských sdružení. Prezident tvoří zákony, předsedá Nejvyššímu soudu a je vrchním velitelem ozbrojených sil. Volí se jedenkrát za pět let a smí být zvolen jen na čtyři za sebou jdoucí funkční období. Vládu tvoří prezidentem jmenovaní ministři z řad odborníků v různých oborech.</i></p> <p>Diskutuj o tom, které z prvků popsaného řízení státu jsou demokratické a které ne.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-03.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-04 Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
Indikátory	1. žák vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev 2. žák vlastními slovy objasní, proč je důležité se účastnit voleb, a diskutuje o možných důsledcích nízké volební účasti
Ilustrativní úloha	
<p><i>Valran je čtrnáctiletý chlapec ze vzdálené nedemokratické země. Nechápe smysl zastupitelského systému, ani jeho fungování, a rád by se o něm dozvěděl více. Nemá mnoho možností se vzdělávat ani cestovat, obrací se proto na své vrstevníky v České republice se žádostí, aby mu věc stručně objasnili.</i></p> <p>Napiš Valranovi srozumitelnou charakteristiku zastupitelského systému volně podle těchto otázek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co je to zastupitelstvo? 2. K čemu slouží politické strany? 3. Proč se konají volby? 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-04.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-05 Žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 2. žák popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby 3. žák popíše, jak rozumí základním lidským právům na život, osobní svobodu a vlastnit majetek 4. žák diskutuje o ochraně základních práv a svobod 5. žák na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu
Ilustrativní úloha	
<p><i>Pavel si zakoupil novou grafickou kartu do svého počítače. Bohužel přestala fungovat již po několika dnech po zakoupení. Vydal se tedy do prodejny, aby zboží reklamoval. Prodejce však odmítl reklamaci přijmout, protože Pavel neměl uschován původní obal výrobku. Zároveň prodejce Pavlovi doporučil, aby reklamaci uplatnil přímo u výrobce karty.</i></p> <p>Jak by měl Pavel postupovat?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Pavel by se měl písemnou formou obrátit na výrobce či dodavatele karty. b) Protože Pavel nemá původní obal výrobku, nemůže svůj nárok uplatnit a musí od reklamace ustoupit. c) Pavel by si měl od prodejce vyžádat předtištěný formulář protokolu o reklamaci, vyplnit jej a spolu s vadným výrobkem zaslat výrobci. d) Pavel by se měl na prodejce obrátit znovu písemnou formou. Prodejce je povinen reklamaci přijmout bez ohledu na to, zda má kupující uschován původní obal. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-05.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-06 Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví 2. žák popíše vznik a zánik pracovního poměru 3. žák pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy 4. žák vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství
Ilustrativní úloha	
<p>Který z níže uvedených údajů <u>nemusí</u> být součástí pracovní smlouvy?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Druh práce. b) Místo výkonu práce. c) Den nástupu do práce. d) Způsob čerpání dovolené. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-06.3

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-07 Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě 2. žák na příkladu objasní práva a povinnosti při nákupu 3. žák na příkladu objasní práva a povinnosti při opravě či pronájmu věci
Ilustrativní úloha	
<p><i>Kamila si objednala šaty, které si vybrala v módním katalogu. Šaty jí byly dodány poštou a Kamila je zaplatila při převzetí balíku. Po jeho rozbalení však byla hodně zklamaná. Šaty měly úplně jinou barvu a vzor než na fotografii v katalogu.</i></p> <p>Napiš, jak by měla Kamila dále postupovat.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-07.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-08 Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
Indikátory	1. žák uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení 2. žák diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení
Ilustrativní úloha	
Diskutuj o ustanoveních školního řádu a důsledcích jeho porušení.	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-08.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-09 Žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
Indikátory	1. žák vyjmenuje orgány právní ochrany občanů 2. žák na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů 3. žák uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany
Ilustrativní úloha	
<p>Které z níže uvedených institucí <u>nepatří</u> k orgánům právní ochrany občanů?</p> <p>a) Veřejný ochránce práv (tzv. ombudsman). b) Státní zastupitelství. c) Finanční úřady. d) Soudy.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-09.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-10 Žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
Indikátory	1. žák uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků 2. žák uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestných činů 3. žák vlastními slovy objasní, čím se odlišuje přestupek od trestného činu
Ilustrativní úloha	
<p><i>Egon měl nedávno patnácté narozeniny. Rodinná oslava byla hezká, ale Egon si naplánoval ještě jednu, divočejší. Protože věděl, že se rodiče chystají na víkend k babičce, pozval si domů kamarády a dlouho do noci pouštěli hlasitou hudbu a vykřikovali z okna do ulice. Někdo ze sousedů nakonec zavolał policii.</i></p> <p>Jaký postih Egonovi hrozí?</p> <ol style="list-style-type: none"> Žádný, protože osoba mladší osmnácti let nenese za své jednání trestní odpovědnost. Jedná se o přestupek, a protože Egon již dosáhl věku patnácti let, bude mu postih zapsán do Rejstříku trestů. Jedná se o trestný čin, kterým se bude zabývat soud, a protože Egon již dosáhl věku patnácti let, bude mu postih zapsán do Rejstříku trestů. Jedná se o přestupek, a protože Egon již dosáhl věku patnácti let, nese za své jednání částečnou trestní odpovědnost. Tresty za přestupky se však do Rejstříku trestů nezapisují. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-10.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Člověk, stát a právo
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-4-11 Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
Indikátory	1. žák uvede příklady korupčního jednání 2. žák diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné
Ilustrativní úloha	
<p>Který z následujících způsobů jednání <u>není</u> projevem korupce?</p> <p>a) Majitel stavební firmy pozval krajského hejtmána na své letní sídlo a nabídl mu podíl na zisku, pokud se zasadí o to, aby právě jeho firma zvítězila ve výběrovém řízení na výstavbu nové sportovní haly v krajském městě.</p> <p>b) Úředník významné instituce přijal od velké obchodní společnosti vyrábějící gumové pláštěnky velkou částku peněz za to, že prosadí předpis nařizující nošení gumových pláštěnek všem zaměstnancům v provozech spojených s výrobou potravin, léčiv a hraček.</p> <p>c) Univerzitní profesor, nadšený filatelista, poskytl studentovi před zkouškou správné řešení zkušebních testů výměnou za vzácnou poštovní známku.</p> <p>d) Učitel střední školy doučoval individuálně některé žáky před maturitními zkouškami.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-4-11.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-01 Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
Indikátory	1. žák uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU 2. žák vyjmenuje členské státy EU 3. žák uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva
Ilustrativní úloha	
<p>Která země <u>není</u> členem EU?</p> <p>a) Litva. b) Lotyšsko. c) Lucembursko. d) Lichtenštejnsko.</p> <p>Která země je členem EU?</p> <p>a) Island. b) Norsko. c) Estonsko. d) Švýcarsko.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-01.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-02 Žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák uvede významné mezinárodní organizace, jichž je ČR členem 2. žák objasní rozdíly mezi OSN, EU a NATO 3. žák popíše mezinárodní spolupráci při zajišťování obrany a bezpečnosti státu a uvede příklady zahraničních misí Armády ČR
Ilustrativní úloha	
<p>K níže uvedeným mezinárodním organizacím přiřaď odpovídající charakteristiku.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) EU. 2) OSN. 3) NATO. <ol style="list-style-type: none"> a) Celosvětová organizace, jejímž cílem je zachování mezinárodního míru a spolupráce. b) Organizace především západních zemí, jejímž cílem je vzájemná bezpečnost a obrana. c) Organizace většiny evropských zemí, jejímž cílem je ekonomická, politická a společenská spolupráce a integrace Evropy. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-02.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-03 Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
Indikátory	1. žák uvede příklady projevů globalizace 2. žák diskutuje o kladech a záporech globalizace
Ilustrativní úloha	
<p>Který jev <u>není</u> důsledkem globalizace?</p> <p>a) Snižování cen letenek. b) Přibývání cizinců u nás. c) Rozdělení Československa. d) Snadná dostupnost zahraničního zboží.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-03.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-04 Žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
Indikátory	1. žák popíše některé globální problémy 2. žák zformuluje svůj osobní názor na sobě blízké globální problémy 3. žák diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů
Ilustrativní úloha	
<p>Který z uvedených problémů <u>nepatří</u> mezi problémy globální?</p> <p>a) Terorismus. b) Změny klimatu. c) Spory o výstavbu golfového hřiště. d) Mezinárodní migrace obyvatelstva.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-04.1

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-05 Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
Indikátory	1. žák popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí 2. žák diskutuje o možnostech řešení globálních problémů na lokální úrovni
Ilustrativní úloha	
<p>1. Vyber si jeden lokální problém, který má globální přesah. Připrav s pomocí literatury a internetu krátký referát, ve kterém spolužákům tento problém představíš.</p> <p>2. Ve skupinách navrhnete, jak je možné tyto problémy řešit na lokální úrovni, a o těchto řešeních diskutujte.</p>	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-05.2

Vzdělávací obor	Výchova k občanství
Ročník	9.
Tematický okruh	5. Mezinárodní vztahy, globální svět
Očekávaný výstup RVP ZV	VO-9-5-06 Žák uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák uvede příklady mezinárodního terorismu a teroristických organizací 2. žák diskutuje o možnostech boje proti terorismu 3. žák uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně 4. žák uvede příklad řešení krizí nevojenského charakteru na národní a mezinárodní úrovni
Ilustrativní úloha	
<p>V kterém případě se <u>nejedná</u> o teroristickou organizaci a její akci?</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Irská IRA a atentáty na britskou armádu. b) Baskická ETA a zabíjení policejních prefektů. c) Výsadek Anthropoid a atentát na R. Heydricha. d) Islamistická al-Káida a atentát z 11. září 2001 na New York. 	
Poznámky k ilustrativní úloze	VO-9-5-06.1